

PROCES-VERBAL

privind consultările publice

or.Rezina

din 25.11.2024

ORDINEA DE ZI

1. „Cu privire la aprobarea și punerea în aplicare a cotelor taxelor locale și a cotelor impozitului pe bunurile imobile și a impozitului funciar pentru anul 2026”.
2. „Cu privire la aprobarea bugetului orașului Rezina pentru anul 2026”.

Evenimentul a fost organizat pentru a asigura transparența și participarea cetățenilor în procesul decizional.

Anunțurile privind consultările publice au fost publicate pe pagina oficială Facebook și pe pagina web a Primăriei or. Rezina(<https://primaria-rezina.md/>) de către doamna **Lilia Vudvud**, specialist principal relații cu publicul.

Proiectul deciziei și nota informativă au fost publicate pe pagina web:

- <https://primaria-rezina.md/2025/11/18/...>
- https://primaria-rezina.md/wp-content/uploads/2025/11/Rezina_BC-2026-1.pdf

Au luat cuvântul:

Simion Tatarov, primarul orașului Rezina

Primarul a salutat participanții și a declarat deschise consultările publice:

„Vă zic bine ați venit. Pentru astăzi ne-am propus să avem dezbateri publice pe marginea proiectului de buget „Cu privire la aprobarea bugetului orașului Rezina pentru anul 2026 ”și taxele locale care vă interesează cel mai mult – „Cu privire la aprobarea și punerea în aplicare a cotelor taxelor locale și a cotelor impozitului pe bunurile imobile și impozitul funciar pentru anul 2026,,.

Îmi propun să avem o comunicare echilibrată, constructivă, cu propuneri din partea participanților. Cea mai simplă propunere ar fi să tăiem toate taxele, dar acest lucru nu este posibil. Îmi pare rău că nu au fost invitați șefii de educație extrașcolară.

O rog pe colega mea, specialist pentru planificări, doamna **Nadejda Botnari**, asistată de doamna **Cristina Brașovan**, să prezinte bugetul.

Nadejda Botnari — specialist principal pentru planificare

Doamna Botnari a prezentat subiectul „**Bugetul pentru Cetățeni 2026**”.

Principalele provocări ale bugetului pentru anul 2026:

- Asigurarea executării veniturilor și cheltuielilor.
- Corelarea programelor de cheltuieli cu resursele disponibile.
- Sporirea eficienței și eficacității cheltuielilor publice.
- Realizarea angajamentelor financiare în cadrul proiectelor investiționale.
- Eficientizarea bugetului prin transparența și ciclitatea procedurilor de achiziții publice.

Cadrul legal:

- Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale.
- Legea nr. 181/2014 privind finanțele publice și responsabilitatea bugetar-fiscală.
- Circulara nr. 06/2-07-30 din 25.08.2025 privind elaborarea bugetelor locale.

Bugetul primăriei orașului Rezina pentru anul 2026: 74,0 mil. lei

VENITURI

- Transferuri de la bugetul de stat: **41,1 mil. lei**

- Defalcări conform cotelor procentuale: **23,0 mil. lei**
- Venituri proprii: **7,0 mil. lei**
- Venituri colectate: **2,8 mil. lei**

CHELTUIELI

Conform clasificăției funcționale:

- 01 Servicii de stat cu destinație generală: **12 214,0 mii lei**
- 04 Servicii în domeniul economiei (Fondul Rutier): **7 068,4 mii lei**
- 06 Gospodăria de locuințe și servicii comunale: **15 460,0 mii lei**
- 08 Cultură, sport, tineret, culte și odihnă: **3 599,5 mii lei**
- 09 Învățământ: **35 625,2 mii lei**

State de personal:

- 2 unități demnitate publică
- 1 secretar al consiliului orașenesc
- 1 contabil-șef
- 1 arhitect-șef
- 13 funcționari publici
- 2 unități personal deservire
- 5 contabili superiori
- 2,5 îngrijitori
- 2 operatori cazan
- 8 paznici
- 2 șoferi
- 4,5 muncitori

Alocări detaliate:

- Aparatul primarului: **6 843,2 mii lei**
- Servicii și cheltuieli suport: **3 890,8 mii lei**
- Fondul de rezervă: **1 480 mii lei**

Gospodăria de locuințe și servicii comunale

- Amenajarea teritoriului: **13 960,0 mii lei**
- Iluminare stradală: **1 500,0 mii lei**
- (energie electrică): **1 700 mii lei**
- Total: 15 460,0 mii lei**

Cultură, tineret și sport

- Cultură: **3 348,5 mii lei**
- Tineret: **121 mii lei**
- Sport: **130 mii lei**

Învățământ

Educație timpurie – 4 grădinițe:

- Total: **27 769,2 mii lei**

Educație extrașcolară:

- Total: **7 856 mii lei**

Alocații per copil:

- **46,7 mii lei/an** pentru fiecare din cei **595 copii**
- Produse alimentare: **4 342,2 mii lei**
- Întreținerea personalului: **25 474,7 mii lei**
- Total învățământ: 35 625,2 mii lei**

Simion Tatarov, primarul orașului Rezina

Primarul a explicat structura veniturilor și transferurilor și a menționat că:

41 de milioane sunt transferuri cu destinație specială. Părinții contribuie cu plata părintească. Veniturile proprii ale orașului sunt de 7 milioane.

Doamna Nadejda Botnari

A intervenit pentru clarificări:

Transferurile cu destinație specială sunt 33,98 milioane. Veniturile proprii sunt 7 milioane din bugetul de 74 milioane.

Nacu Adrian — consilier orășenesc Rezina

A adresat următoarea întrebare:

Are primăria un plan privind cheltuielile de 14 milioane pentru amenajare, 1 500 mii pentru iluminat și drumuri? Există planuri pentru străzi noi sau extinderea iluminatului?

Răspunsul primarului Simion Tatarov

Primarul a explicat:

Iluminatul public înseamnă consum de energie electrică. Fondul rutier de 7 milioane va fi discutat și prioritizat în Consiliu. Putem organiza consultări publice pentru priorități. De exemplu: strada Poienilor (4 milioane) sau strada Vasile Lupu – Sfântul Ilie (4 milioane). Dacă avem doar 4 milioane, trebuie stabilite prioritățile. Haideți să trecem la taxele locale – acestea ne interesează cel mai mult.

Cristina Brașonan, specialist principal în perceperea fiscală

Bună ziua tuturor,

Vă prezint Taxele locale pentru anul 2026.

CADRUL LEGAL ȘI DE REGLEMENTARE A IMPOZITELOR ȘI TAXELOR LOCALE

Impozitele și taxele locale, statutul juridic al contribuabililor, procedura de încasare, precum și scutirile fiscale sunt reglementate de următoarele acte normative:

- Codul fiscal al Republicii Moldova nr. 1163/1997
- Legea nr. 1056/2000 pentru punerea în aplicare a Titlului VI al Codului Fiscal
- Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale
- Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior
- Legea nr. 62/2022 cu privire la publicitate
- HG nr. 206/2023 privind aprobarea regulilor și regulamentelor din comerțul interior și abrogarea unor hotărâri de Guvern

CE REPREZINTĂ IMPOZITELE PE BUNURI IMOBILIARE, IMPOZITUL FUNCJAR ȘI TAXELE LOCALE

Impozitul pe bunurile imobiliare reprezintă plata obligatorie calculată din valoarea bunurilor imobile (terenuri, clădiri, construcții, apartamente și alte încăperi izolate), efectuată de:

- proprietari,
- locatari,

- arendași,
- deținători de drepturi patrimoniale asupra bunurilor imobile, inclusiv asupra construcțiilor aflate la peste 50% finisare și nefinalizate în termen de 3 ani.

Taxele locale sunt plăți obligatorii stabilite și achitate la bugetul local pentru prestarea unor servicii sau desfășurarea unor activități economice pe teritoriul unității administrativ-teritoriale.

Autoritatea deliberativă locală poate aplica toate sau doar o parte din taxele prevăzute de Titlul VII al Codului Fiscal, **fără a putea institui taxe noi.**

TIPURILE DE TAXE ȘI IMPOZITE LOCALE PREVĂZUTE ÎN PROIECTUL DECIZIEI PRIMĂRIEI ORAȘULUI REZINA PENTRU 2026

1. Impozite pe bunurile imobiliare

Vizează următoarele categorii:

- Bunuri cu destinație locativă
- Garaje și terenurile aferente
- Loturi din întovărășiri pomicole
- Terenuri agricole cu construcții
- Bunuri cu altă destinație decât locativă/agricolă
- Clădiri și terenuri neîngrijite din intravilan
- Bunuri imobiliare aflate la stadiu de finisare $\geq 50\%$, nefinalizate în 3 ani, neevaluate cadastral

2. Taxe locale

- Taxa pentru amenajarea teritoriului
- Taxa pentru organizarea licitațiilor și loteriilor
- Taxa pentru plasarea publicității
- Taxa de aplicare a simbolicii locale
- Taxa pentru unități comerciale și/sau prestări servicii
- Taxa de piață
- Taxa pentru cazare
- Taxa balneară
- Taxa pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători
- Taxa pentru parcare
- Taxa pentru parcaj
- Taxa pentru dispozitive publicitare

COTELE IMPOZITULUI IMOBILIAR/FUNCIAR PROPUSE PENTRU 2026

1. Impozitul pe bunurile imobiliare

- **0,1%** – bunuri cu destinație locativă
- **0,3%** – garaje și terenuri aferente

- **0,3%** – terenuri agricole cu construcții
- **200%** – clădiri și terenuri neîngrijite din intravilan
(*minimul prevăzut de lege este 300%, dar autoritatea locală stabilește cota concretă*)

2. Bunuri imobiliare la stadiu de finisare \geq 50%

Conform Legii 1056/2000 și art. 278 Cod fiscal:

- **0,1%** – pentru construcții agricole, garaje, construcții din întovărășiri pomicole (PJ/PF)
- **0,1%** – pentru locuințe din localități rurale
- **0,3%** – pentru alte categorii de bunuri (PJ/PF)

COTELE IMPOZITULUI FUNCJAR

Terenuri cu destinație agricolă

- Cu indici cadastrali: **1,5 lei/grad-ha**
- Fără indici cadastrali: **110 lei/ha**

Fânețe și pășuni

- Cu indici cadastrali: **0,75 lei/grad-ha**
- Fără indici cadastrali: **55 lei/ha**

Terenuri intravilan pentru locuințe

- Rural: **1 leu / 100 m²**
- Urban (oraș): **4 lei / 100 m²**

Alte categorii

- Terenuri ale întreprinderilor agricole: **10 lei / 100 m²**
- Terenuri extravilan cu construcții, cariere: **350 lei/ha**
- Terenuri extravilan neîncadrate altor categorii: **70 lei/ha**

SUBIECȚII IMPUNERII

Conform art. 277 Cod fiscal:

- Proprietarii bunurilor imobile
- Arendașii
- Deținătorii drepturilor patrimoniale (posesie, gestiune, folosință)
- Arendașii și locatarii bunurilor imobile ale APL
- Arendașii/locatarii bunurilor imobile ale nerezidenților, dacă contractul nu prevede altfel

TAXELE LOCALE – COTE, SUBIECT, OBIECT

Am aranjat fiecare taxă în format clar:

1. Taxa pentru amenajarea teritoriului

- **Cota:** 120 lei anual / salariat
 - **Subiect:** persoane juridice/fizice înregistrate ca întreprinzători
 - **Obiect:** numărul mediu scriptic al salariaților
-

2. Taxa pentru organizarea licitațiilor și loteriilor

- **Cota:** 0,1% din venitul din vânzări
 - **Subiect:** organizatorii
 - **Obiect:** bunurile declarate / bilete de loterie
-

3. Taxa pentru plasarea publicității

- **Cota:** 5% din vânzări
 - **Subiect:** persoane fizice/juridice ce plasează publicitate (cu excepțiile legale)
 - **Obiect:** serviciile de publicitate
-

4. Taxa de aplicare a simbolicii locale

- **Cota:** 0,1% din venitul din vânzări
 - **Subiect:** întreprinzători
 - **Obiect:** produse fabricate cu simbolică locală
-

5. Taxa de piață

- **Cota:** 5 lei/m² anual
 - **Subiect:** administratorul pieței
 - **Obiect:** suprafața pieței și construcțiile
-

6. Taxa pentru cazare

- **Cota:** 5% din vânzări
 - **Subiect:** prestatorii de servicii
 - **Obiect:** serviciile de cazare
-

7. Taxa balneară

- **Cota:** 0,1% din vânzări
 - **Subiect:** prestatori de servicii de odihnă și tratament
 - **Obiect:** biletele de odihnă/tratament
-

8. Taxa pentru transport auto de călători

- **Cota:**
 - 250 lei/lună – până la 8 locuri
 - 500 lei/lună – peste 8 locuri
 - 200 lei/lună – taxi
 - **Obiect:** unitatea de transport
-

9. Taxa pentru parcare

- **Cota:** 10 lei/m² anual
 - **Subiect:** prestatorii serviciilor de parcare
 - **Obiect:** parcare
-

10. Taxa pentru parcaj

- **Cota:** 2 lei/zi/loc
 - **Subiect:** posesorii autovehiculelor
 - **Obiect:** locul de parcaj autorizat
-

11. Taxa pentru dispozitive publicitare

- **Cota:** 150 lei/m² anual
 - **Subiect:** întreprinzători / persoane juridice
 - **Obiect:** suprafața dispozitivului publicitar
-

12. Taxa pentru unități comerciale și prestări servicii

- **Cota:** conform anexei 3
- **Majori:**
 - +5000 lei / aparat de casă pentru tutun
 - +50% pentru alcool – comerț cu amănuntul
 - +30% pentru alcool – alimentație publică
 - +30% pentru unități din piață și bd. Șciusev
 - +30% pentru program prelungit (peste 23:00)
- **Taxă unică:** 200 lei/an în satele Boșernița, Ciorna, Stohnaia, Rezina-Vest

- **Scutiri:** unități de pompe funebre și servicii similare

Dolghieru Radu, SRL „Daniel & Brothers”

Vreau să adresez o întrebare: de ce s-a micșorat suprafața magazinelor specializate și nespecializate? Observ că multe puncte au fost modificate față de anul trecut.

Cristina Brașonan, specialist principal în perceperea fiscală

Nu s-a micșorat și nici nu s-a majorat suprafața unităților comerciale. Ele sunt stabilite exact așa cum prevede Anexa nr. 5 a Legii privind comerțul interior.

Dolghieru Radu, SRL „Daniel & Brothers”

Dar după ce anexă se conduc celelalte raioane? Nu am dormit și am analizat mai multe raioane. La ei suprafețele sunt 30–50 m², 50–100 m² etc. Pe mine mă compară cu magazinul Linella, care are vânzări mari. Eu am un venit de 4.000–5.000 lei pe zi, abia acopăr salariile și energia electrică, pe mine mă afectează foarte tare.

Bujorean Anastasia, SRL „BMG Bujorean”

Aș vrea să vedem și să ne justificați în baza la ce au fost făcute aceste modificări. Noi am avut o creștere a taxelor locale de 300%. Dacă vorbesc despre compania noastră, acum doi ani achitam 16.000 lei taxă locală, anul trecut 60.000 lei, iar după calculele prezentate ajungem la 100.000 lei. De ce suntem catalogați în categoria 50–400 m²? Magazinele mari au spații mari și vânzări mari. Noi suntem un market de cartier, iar metrajul trebuie gândit. Nu suntem de acord cu taxa suplimentară după ora 23:00 și nici cu taxele suplimentare pentru comercializarea băuturilor alcoolice și a tutunului. Am analizat și alte raioane – nicăieri nu există aceste taxe.

Dolghieru Radu, SRL „Daniel & Brothers”

La fel și terasele sunt taxate. Eu am pus două mese în fața magazinului – dacă omul a luat o înghețată sau o apă, s-a așezat un minut și a plecat, eu trebuie să plătesc 10.000 lei. Pentru ce? Plătesc deja taxa pentru amenajarea teritoriului. Am dreptul să pun un scaun.

Simion Tatarov, primarul orașului Rezina

La taxa pentru amenajarea teritoriului am explicat: ea este raportată la numărul scriptic de angajați, câte 120 lei anual pentru fiecare salariat. Această taxă nu a fost modificată din 2012.

Raisa Spiridon, SRL „Trans-Spectru”

Noi nu ne eschivăm de la plata taxelor locale, dar trebuie analizate anumite aspecte. Sunt întreprinderi mici și întreprinderi mari, magazine de rețea – și totuși suntem puși toți în aceeași categorie, ceea ce nu este corect. Poate ar trebui examinată nu suprafața, ci amplasarea. Trebuie să fim susținuți de oraș. La farmacie avem un specific: prețurile sunt reglementate de stat, avem concurență mare. Cum pot plăti aceeași taxă ca cineva care are vânzări de un milion?

Nadejda Botnari, specialist principal – planificare

V-am invitat la dezbateri publice ca să veniți cu propuneri. Vă îndemnăm să le prezentați în scris, iar noi le vom analiza.

Ruslan Isac

Eu m-am deschis de o săptămână și încă nu am înțeles nimic, dar deja trebuie să achit taxe.

Lilia Răileanu, secretarul Consiliului orașenesc Rezina

Astăzi suntem la dezbateri publice privind două proiecte: bugetul și taxele locale. Proiectul de decizie a fost pregătit de specialiștii primăriei, care nu activează în domeniul comerțului; ei s-au condus strict după legislație. Eu propun ca, dacă este posibil, să fie desemnați 2–3 reprezentanți ai agenților economici. Până la data de 10.12.2025 trebuie să aprobăm proiectele, iar ședința consiliului este preconizată pentru 05.12.2025. Termenul este scurt. Propun ca acești reprezentanți să vină la primărie și, împreună cu specialiștii noștri, să revizuiască taxele.

Simion Tatarov, primarul orașului Rezina

Acești bani sunt necesari deoarece aplicăm la diferite proiecte. Contribuția noastră este de 25%. Dacă ai 2 milioane, poți atrage încă 8 milioane investiții pentru infrastructură. Nu putem fi cerșetori. Azi am avut o delegație dintr-o țară ex-sovietică și i-am dus la L.T. «Olimp», unde condițiile sunt precare, cu ventilație proastă și umezeală. Ați văzut că se schimbă imaginea clădirea liceului datorită investițiilor – 100% bani ai Guvernului American. La L.T. «Alexandru cel Bun» investițiile au fost de 12 milioane, iar contribuția noastră a fost de 1,1 milioane.

Răducan Aliona, Î.I. „Evelina-Răducan”

Noi, pe lângă taxe, trebuie să achităm salarii. Toți cer salarii mari, dar trebuie să ne gândim cum să ne menținem afacerile. În 2026 se majorează salariile.

Simion Tatarov, primarul orașului Rezina

Formăm un grup de lucru. Se numește o persoană responsabilă, care va înainta un demers din partea tuturor agenților economici. Domnul Locoman va colecta propunerile, iar cel târziu vineri va înainta demersul consolidat.

Vă mulțumim pentru implicare.

Președintele ședinței

Secretarul ședinței

Simion Tatarov

Lilia Vudvud